

ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ТА ДОСТУП ДО ЦИФРОВИХ РЕСУРСІВ CULTURAL HERITAGE PRESERVATION AND ACCESS TO DIGITAL RESOURCES

УДК 004:[028:027.625(477)]

DOI: 10.31866/2617-796X.6.1.2023.283981

Олександр Дем'янюк,

доктор історичних наук,

професор, заступник директора з науково-педагогічної діяльності,

Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти,

Луцьк, Україна

adem51@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-0034-5768>

Надія Конон,

старший викладач,

Луцький інститут розвитку людини Університету «Україна»,

Луцьк, Україна

nadiakonon55@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-4608-1382>

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ЯК ТЕХНОЛОГІЧНА ІНФРАСТРУКТУРА ЧИТАННЯ В БІБЛІОТЕКАХ

Мета статті – удосконалити та модернізувати впроваджені електронні ресурси в роботу дитячих бібліотечних закладів України з метою прискорення процесу надходження документів до користувачів та якісного обслуговування.

Методи дослідження базуються на застосуванні аналітико-синтетичного підходу як загальнонаукового принципу здійснення технологічних бібліотечних процесів через використання електронних ресурсів з метою залучення до бібліотек школярів.

Наукова новизна статті полягає в подальшому вивченні та розкритті креативних форм діяльності з використанням інформаційних технологій у бібліотеках для дітей, які активізують читання. Розкрито нові бібліотечні поняття, такі як «ярмарок послуг», «електронне врядування», «корпоративний проєкт».

Бібліотека для дітей стає активним суб'єктом ринкового стартапу, що починає будувати свою роботу на основі інновацій і креативних технологій. Ефективність роботи оцінюють за реальними справами, які здійснюють з використанням методики проєктування. Результати досліджень дитячих бібліотек України переконують, що сьогодні молодий споживач інформації – це якісно новий тип користувача, «вебпокоління», «покоління інтернету». Щоб бібліотека зацікавила цих школярів, необхідно змінювати форми діяльності, удосконалювати професійну майстерність, активно впроваджувати нові послуги на основі вивчення та впровадження сучасних інформаційних технологій. Працівники бібліотеки часто переформатовують проведення частини соціокультурних заходів на терени віртуального простору.

Щодо волинських дитячих бібліотек, то вони залишаються центрами спілкування, навчання, читання, розвитку творчих та інтелектуальних здібностей. Поєднуючи традиційні, креативні форми та методи роботи, бібліотекарі працюють над заохоченням учнів до читання, зацікавленням книгою (через масові заходи), стимулюванням до використання наявних у бібліотеці інформаційних ресурсів. Бібліотеки спрямовують свою діяльність на підвищення соціальної ролі, забезпечення вільного доступу до інформації, збагачення духовної культури користувачів і поглиблення їх знань про історичне минуле українського народу; сприяють національно-патріотичному вихованню користувачів, формуванню читачької культури, створенню безпечного, комфортного середовища та позитивних умов для розвитку творчих здібностей.

Висновки. У науковому дослідженні розглянуто та проаналізовано спектр упровадження нових бібліотечних послуг у дитячих бібліотеках України, зокрема Волині, на основі використання інтернет-ресурсів сучасних інформаційних технологій.

У бібліотечній діяльності сьогодні найголовнішим стає інформування школярів про роль сучасної бібліотеки в суспільстві, нові можливості, які відтепер надають модернізовані креативні відділи обслуговування; заохочення до участі у проєктній діяльності, її популяризація серед учнів і батьків.

У теперішніх умовах функціонування бібліотеки зобов'язані активніше пристосовуватися до надання послуг дітям з особливими потребами: обмеженими можливостями, соціально вразливим, тимчасово переміщеним дітям-переселенцям; забезпечувати користувачів вільними, безбар'єрними та безперешкодними можливостями отримувати віртуальну інформацію з будь-якого відділу в доступних для сприйняття формах.

Ключові слова: електронні ресурси; комп'ютерні технології; цифровий контент; креативні заходи; корпоративний проєкт; електронне врядування; віртуальна бібліографічна довідка; електронні носії.

Вступ. Дитячі бібліотеки посідають провідні позиції в розв'язанні глобальних завдань побудови суспільства освіти та знань, адже їхня діяльність різнопланова і багатогранна, тому що в центрі уваги перебуває дитина – користувач з віковими та психологічними особливостями. Поставлені завдання, такі як упровадження сучасних інформаційних технологій, систематичне поповнення електронних каталогів, адміністрування сайтів бібліотек, проєктна робота, спонукають до вдосконалення інформаційно-бібліотечного обслуговування. З'являються нові дитячі та молодіжні напрями, форми інноваційної бібліотечної роботи, спрямовані на залучення і задоволення потреб користувачів (школярів).

Бібліотека для дітей стає активним суб'єктом ринкового стартапу, що починає будувати свою роботу на основі інновацій і креативних технологій. Ефективність

роботи оцінюють за реальними справами, які здійснюють з використанням методики проектування.

Результати дослідження. Серед дитячих бібліотек України електронні каталоги (ЕК) створено в Національній бібліотеці України для дітей (2023а), в обласних бібліотеках для дітей (у Дніпровській, Київській, Львівській, Миколаївській центральних міських бібліотеках для дітей).

Важливе суспільне значення дитячих бібліотек полягає в наданні допомоги учням щодо розширення та поглиблення знань, здобутих у школі, які найбільш технічно оснащені; формуванні об'єднаного технологічного циклу документообігу від первинного обліку до фінального споживання інформації читачами. Практично в усіх з них створено автоматизовані робочі місця. Пріоритетними є комплектування та облік фонду, обробка документів, використання інформації, лінгвістичне забезпечення, адміністрування баз даних, спеціалізоване програмне забезпечення. Тут також діють локальні мережі, що пришвидшує надходження документів до користувачів, їх інформування та обслуговування.

Національна бібліотека України для дітей є головним загальнодержавним книгосховищем, культурним центром державного значення, науково-методичним, науково-дослідним джерелом для мережі дитячих бібліотек України.

Результати досліджень дитячих бібліотек України переконують, що сьогодні молодий споживач інформації – це якісно новий тип користувача, «вебпокоління», «покоління інтернету». Щоб бібліотека зацікавила цих школярів, необхідно змінювати форми діяльності, удосконалювати професійну майстерність, активно впроваджувати нові послуги на основі вивчення та впровадження сучасних інформаційних технологій.

Бібліотеки для дітей, як заклади культури для нових читачів, нового покоління, мають надавати школярам можливість вільно володіти автоматизованими бібліотечними технологіями, створювати не тільки оперативний доступ до різноманітної інформації, а й систематизувати її, робити зручною, корисною, доступною, а головне – безпечною.

Розвиток бібліотечних інформаційних технологій поклав початок упровадженню інноваційних проєктів, які вносять корективи в питання обслуговування користувачів дитячих бібліотек України.

Людмила Коновал (2016), завідувачка відділу технологій електронного науково-інформаційного обслуговування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, наголосила, що «саме держава як інститут влади несе першочергову відповідальність за створення та підтримку таких проєктів, які, як правило, формуються та підтримуються національними бібліотеками країн і втілюються в цифрові бібліотеки з різними типами ресурсів».

Участь бібліотек у Ярмарку інноваційних бібліотечних послуг та електронного врядування відбулася за сприяння програми «Бібліоміст» у співпраці з Міністерством культури та інформаційної політики України, Українською бібліотечною асоціацією, програмою партнерства Парламенту України, відділом преси, освіти та культури Посольства США в Україні.

Змістовно організовані та проведені тематичні секції: бібліотеки як громадські центри; ресурси е-врядування; проекти партнерства бібліотек та органів влади; можливості грантів для бібліотек (Івано-Франківська обласна бібліотека для юнацтва, 2011).

Присутні мали змогу вивчити спектр інноваційних бібліотечних послуг з використанням інтернет-ресурсів, сучасних інформаційних технологій, що застосовують провідні бібліотечні установи України; обмінятися досвідом з питань введення таких послуг; вивчити нові ресурси електронного самоврядування, ознайомитися з методами навчання користувачів навичок пошуку, практичного використання ресурсів; дізнатися про можливості співпраці в межах міжнародних проєктів у сфері розвитку громад; довідатися про соціальні ініціативи бізнес-сектору, культури та освіти (Івано-Франківська обласна бібліотека для юнацтва, 2011).

За напрямом «Інноваційні проєкти бібліотек у сфері впровадження та використання електронних ресурсів» переміг корпоративний проєкт Національної бібліотеки України для дітей.

Блог – ефективна сучасна форма комунікації, популярна насамперед у дитячих бібліотеках, за допомогою якої можна рекламувати послуги бібліотеки, інтерактивно спілкуватися з користувачами, пожвавити систему обслуговування, викликати інтерес.

Завдяки вільному доступу до інтернету користувачі (діти) доповнюють знання через:

- курси комп'ютерної грамотності;
- ознайомлення з мережевими програмами;
- користування скайпом;
- навчання грамотно складати характеристику, резюме, інші документи;
- вивчення іноземних мов тощо.

Очевидно, що гарною рекламою можливостей бібліотек є відеоматеріали про історію успіху її користувачів. У Національній бібліотеці України для дітей вважають, що «доведена досвідом ефективність виставок-інсталяцій, рекламних плакатів “Читати – це стильно”, “Книга у дитячому тренді”» (Національна бібліотека України для дітей, 2023b).

Волинська обласна бібліотека для дітей (ВОБД) (б.д.) – найбільша дитяча книгозбірня для різних вікових категорій юного покоління Волині, творчий простір для спілкування, проведення дозвілля, територія цікавих зустрічей, пізнавальних заходів, майстерок, поповнення бібліотечно-інформаційного потенціалу.

Волинські дитячі бібліотеки залишаються центрами спілкування, навчання, читання, розвитку творчих та інтелектуальних здібностей. Поєднуючи традиційні та креативні форми й методи роботи, бібліотекарі працюють над заохоченням учнів до читання, над зацікавленням книгою через масові заходи, стимулюванням їх до використання наявних у бібліотеці інформаційних ресурсів. Бібліотеки спрямовують свою діяльність на підвищення соціальної ролі, забезпечення вільного доступу до інформації, збагачення духовної культури користувачів і поглиблення їх знань про історичне минуле українського народу; сприяють національно-патріотичному вихованню користувачів, ушануванню захисників та захисниць України, формуван-

ню читацької культури, створенню безпечного, комфортного середовища та позитивних умов для розвитку творчих здібностей; підтримують ЗСУ в умовах агресії російської федерації та допомагають адаптуватися тимчасово переселеним особам, які через війну вимушені були покинути рідні домівки; представляють свою діяльність у засобах масової інформації, на сторінках соціальних мереж.

На початку військової агресії бібліотеки Волині розширили діапазон послуг і ресурсів, які можна отримати віддалено в режимі онлайн; приєдналися до активного спротиву на інформаційному фронті: висвітлювали важливу в умовах воєнного стану інформацію, намагалися доносити світові правду про російську агресію на українській землі, публікуючи пости на сторінках сайтів, у соціальних мережах, блогах.

У зв'язку із запровадженням воєнного стану працівники бібліотеки змушені були переформатувати проведення частини соціокультурних заходів, перейшовши на терени віртуального простору. У режимі онлайн проведено: флешмоби «Україна – це ти, Україна – це я, Україна – це наша велика сім'я», «Читаємо, мріємо, гуртуємось» (Іваничівська дитяча бібліотека); «Одягни вишиванку, Україно моя!» (Луцька міська центральна дитяча бібліотека (МЦДБ)); онлайн-вікторину «Читай! Пізнавай! Дивуйся!» (Луцька МЦДБ); мовний челендж «Мова барвіста, мова багата, рідна і тепла, як батьківська хата» (бібліотека-філія для дітей Берестечківської центральної бібліотеки); «Читаємо твори Лесі Українки» (Шацька бібліотека для дітей); відеочитання казки Лоренс Паулі «Лисичка йде до бібліотеки» (бібліотека для дітей Маневицької публічної бібліотеки); віршований марфон «З Україною в серці» (Ковельська бібліотека для дітей).

Волинські бібліотеки для дітей долучилися до II Національного тижня читання, що проводив Український інститут книги, з метою привернення уваги до української книги, популяризації читання як життєвої позиції серед українців, сприяння розвитку сучасної літератури українською мовою. Протягом Національного тижня читання в соціальних мережах бібліотекарі Волині публікували, поширювали інформацію про улюблені книги учнів у жанрах популярної художньої літератури.

У статті «Використання цифрових технологій у діяльності Волинської обласної бібліотеки для дітей» зазначено: «Для школярів та організаторів дитячого читання бібліографи ВОБД складають інформаційні й рекомендаційні списки літератури, дайджести актуальної тематики, проводять Дні інформації, Дні бібліографії, заняття бібліотечно-бібліографічної грамотності» (Дем'янюк та Конон, 2022). Має попит серед школярів у ВОБД віртуальна бібліографічна довідка – служба бібліографічної допомоги з пошуку джерел інформації відповідно до теми запиту.

Директор Волинської обласної бібліотеки для дітей наголошує: «За допомогою нових підходів до організації бібліотечного інтер'єру змінюються стереотипні уявлення щодо традиційної бібліотеки як у свідомості користувачів, так і у свідомості працівників бібліотек. Основне завдання – створити простір для навчання, ділових зустрічей і роботи, а також майданчик для публічних заходів. Безумовно, цей майданчик повинен бути комфортним і давати можливість користувачам занурюватися в інтернет-простір, без якого сучасна людина не уявляє собі життя» (Граніч, 2021).

Реклама сприяє донесенню до читачів інформації про ресурси та інформаційні продукти бібліотек. З метою реклами діяльності та послуг, книгозбірні

пропагують ярмарки інноваційних бібліотечних послуг, створюють друковану рекламну продукцію, інформують про діяльність бібліотек на сайтах. Сайт, сторінка у фейсбуці й електронна пошта обласної дитячої бібліотеки популярні серед наставників, вихователів, учителів (фейсбук:<https://www.facebook.com/profile.php?id=100064997612242> (Волинська обласна бібліотека для дітей. Офіційна сторінка, б.д.), електронна пошта: vol.odb2020@gmail.com).

Крім того, з метою виховання інформаційної культури школярів у ВОБД пропонуються мультимедійними засобами, інтернет-технологіями під час проведення бібліотечних уроків, завдяки чому роблять їх доступними, різноманітними, актуальними, цікавими (Дем'янюк та Конон, 2022).

Інноваційним видається підхід працівників бібліотеки до масових заходів, жоден з яких не проходить без презентацій, імпровізованих зустрічей з героями мультиплікаційних фільмів і казок. «Працівники бібліотеки впевнені, що саме презентація допомагає дітям краще запам'ятати матеріал, запропонований їхній увазі. Розуміючи, як багато часу сучасні діти проводять у Всесвітній мережі, працівники намагаються розмістити якомога більше цікавої інформації для учнів різного віку й дати поради учителям, батькам на сайті книгозбірні», – наголошено в статті «Використання цифрових технологій у діяльності Волинської обласної бібліотеки для дітей» (Дем'янюк та Конон, 2022).

Бібліотекар сучасного закладу має бути обізнаним у сфері найновіших технологій, а також уміти створювати сучасні цифрові продукти: мультимедійні презентації, віртуальні форми (наприклад, книжкові виставки, довідки, огляди, списки джерел). Здійснювати дистанційне консультування, знаходити різнопланову інформацію в інтернеті та надавати доступ до неї, групуючи за темами. ВОБД пропонує послугу індивідуального інформування користувачів. Електронною поштою надсилають інформацію про книги, статті з періодичних видань щодо тем, які цікавлять. Для цього слід заповнити анкету «Індивідуальне інформування», яка містить: прізвище, ім'я, email, телефон, тему або питання.

«Варто зазначити, що на сьогодні значний об'єм роботи бібліотеки орієнтований на віддаленого користувача і створення віртуального середовища як складника її інформаційного простору. Для зручності користувачів (учнів і вчителів) через ведення блогів чи сайтів розкривається та популяризується фонд, надається доступ до повнотекстових інформаційних ресурсів, виконуються бібліографічні довідки за допомогою сервісів віртуальної довідки та зворотного зв'язку», – зауважує Н. Дяченко (2022).

Працівники дитячих бібліотек області в онлайн-режимі брали участь у всеукраїнських соціологічних дослідженнях, організованих Національною бібліотекою України для дітей. Зокрема, у соціологічному дослідженні «Сучасний стан краєзнавчої діяльності спеціалізованих бібліотек України для дітей» респондентами були не лише бібліотекарі-експерти, але й користувачі (діти) з Володимирської та Нововолинської міських бібліотек для дітей, бібліотеки-філії для дітей смт Колки, бібліотеки для дітей смт Головне.

Для сприяння оперативному наповненню бібліотечних фондів українськомовними виданнями для дітей бібліотекарі взяли участь у моніторингових дослі-

дженнях «Незадоволений читацький попит на вітчизняні україномовні книжкові видання для дітей та юнацтва в спеціалізованих бібліотеках України для дітей у 2022 році», «Трансформація надання культурних послуг бібліотеками України в умовах сучасних викликів», «Індекс медійної та інформаційної грамотності бібліотекарів обласних бібліотек для дітей» з метою визначення рівня знань і форм застосування інформаційних технологій у бібліотечному обслуговуванні школярів та рівня критичної оцінки інформації, отриманої з медійного середовища.

Висновки. Отже, зростання якості державної законодавчої уваги, інформаційної грамотності сучасного суспільства прискорює зміни в бібліотечних установах, зокрема для дітей. Поступово бібліотеки відходять від традиційних форм роботи з користувачами, накопичення паперових документів. Їхня робота набуває інноваційного змісту, насичується комбінованими формами діяльності, поряд існують традиційні й електронні ресурси. Навіть побіжний огляд роботи сучасних обласних книгозбірень для дітей України, зокрема й Волині, свідчить про системні зміни. Наприклад, про кількісне та якісне зростання електронних ресурсів. Тому з'являється необхідність не тільки в їхньому накопиченні та зберіганні, а й використанні, популяризації, а головне – систематичному поновленні.

Адміністраціям бібліотек варто потурбуватися про формування спільного внутрішнього сервіс-бачення. Кожен співробітник має перебувати в постійному пошуку нових форм, сучасних тем, які цікаві для учасників проектної діяльності, та доступних методів змістовного наповнення заходів.

Бібліотеки зобов'язані активніше пристосовувати послуги до дітей з особливими потребами: обмеженими можливостями, соціально вразливих, тимчасово переміщених дітей-переселенців; забезпечувати користувачів вільними, безбар'єрними та безперешкодними можливостями отримувати віртуальну інформацію з будь-якого відділу в доступних для сприйняття формах.

У бібліотечній діяльності головною є мета – інформувати школярів про роль сучасної бібліотеки в суспільстві, про нові можливості, які відтепер надають модернізовані креативні відділи обслуговування; заохочувати до участі в проектній діяльності; популяризувати серед учнів і батьків, щоб привернути увагу до неповторності та безцінності бібліотеки, книг – носіїв інформації.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

Волинська обласна бібліотека для дітей, б.д. [online] Доступно: <<http://www.biblioteka.volyn.ua>> [Дата звернення 18 лютого 2023].

Волинська обласна бібліотека для дітей. Офіційна сторінка, б.д. Facebook. [online] Доступно: <<https://www.facebook.com/profile.php?id=100064997612242>> [Дата звернення 24 березня 2023].

Граніч, Н.В., 2021. *Як заохотити дітей читати: радіодень*. [online] Доступно: <https://www.mixcloud.com/RadioLutsk/радіодень_23.03.2021_як-заохотити-дітей-читати/> [Дата звернення 10 жовтня 2021].

- Дем'янюк, О.Й. та Конон, Н.Г., 2022. Використання цифрових технологій у діяльності Волинської обласної бібліотеки для дітей. *Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері*, [online] 5 (1), с.170-177. Доступно: <<http://infotech-soccult.knukim.edu.ua>> [Дата звернення 15 лютого 2023].
- Дяченко, Н., 2022. Інноваційна діяльність бібліотек закладів освіти – вимога часу. *Педагогічний вісник*, [online] 1-2, с.94-96. Доступно: <https://znayshov.com/FR/14100/pv_2022_1-2-94-96.pdf> [Дата звернення 09 березня 2023].
- Івано-Франківська обласна бібліотека для юнацтва, 2011. *Ярмарок інноваційних бібліотечних послуг та електронного врядування*, [online] 14 квітня. Доступно: <https://ylibif.at.ua/news/jarmarok_innovacijnikh_bibliotechnikh_poslug_ta_elektronного_vrjaduvannja/2011-04-14-37> [Дата звернення 29 березня 2023].
- Коновал, Л., 2016. Функціонування національних цифрових бібліотечних проєктів у контексті формування електронної бібліотеки «Україніка». *Бібліотечний вісник*, 2, с.11-16.
- Національна бібліотека України для дітей, 2023а. *Дитячі бібліотеки України*, [online] 12 квітня. Доступно: <<https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=327>> [Дата звернення 18 квітня 2023].
- Національна бібліотека України для дітей, 2023б. *Інноваційна діяльність сучасних дитячих бібліотек на підтримку дитячого читання*, [online] 12 квітня. Доступно: <<https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=6476>> [Дата звернення 18 квітня 2023].

REFERERENCES

- Demianiuk, O.I. and Konon, N.H., 2022. Vykorystannia tsyfrovyykh tekhnolohii u diialnosti Volynskoi oblasnoi biblioteki dlia ditei [The use of digital technologies in the activities of the Volyn regional library for children]. *Digital Platform: Information Technologies in Sociocultural Sphere*, [online] 5 (1), pp.170-177. Available at: <<http://infotech-soccult.knukim.edu.ua>> [Accessed 15 February 2023].
- Diachenko, N., 2022. Innovatsiina diialnist bibliotek zakladiv osvity - vymoha chasu [Innovative activities of libraries of educational institutions – the need of the hour]. *Pedahohichnyi visnyk*, [online] 1-2, pp.94-96. Available at: <https://znayshov.com/FR/14100/pv_2022_1-2-94-96.pdf> [Accessed 09 March 2023].
- Hranich, N.V., 2021. *Yak zaokhotyty ditei chytaty: radioden* [How to encourage children to read: radio day]. [online] Available at: <https://www.mixcloud.com/RadioLutsk/radioden_23.03.2021_yak-zaokhotyty-ditei-chytaty/> [Accessed 10 October 2021].
- Ivano-Frankivsk Regional Library for Youth, 2011. *Yarmarok innovatsiinykh bibliotechnykh posluh ta elektronnoho vriaduvannia* [Fair of innovative library services and electronic governance], [online] 14 April. Available at: <https://ylibif.at.ua/news/jarmarok_innovacijnikh_bibliotechnikh_poslug_ta_elektronного_vrjaduvannja/2011-04-14-37> [Accessed 29 March 2023].
- Konoval, L., 2016. Funktsionuvannia natsionalnykh tsyfrovyykh bibliotechnykh proiektiv u konteksti formuvannia elektronnoi biblioteki "Ukrainika" [Functioning of national digital library projects in the context of the formation of the electronic library "Ukrainika"]. *Bibliotechnyi visnyk*, 2, pp.11-16.
- National library of Ukraine for children, 2023a. *Dytiachi biblioteki Ukrainy* [Children's libraries of Ukraine], [online] 12 April. Available at: <<https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=327>> [Accessed 18 April 2023].
- National library of Ukraine for children, 2023b. *Innovatsiina diialnist suchasnykh dytiachykh bibliotek na pidtrymku dytiachoho chytannia* [Innovative activities of modern children's libraries on support of children's reading].

ies to support children's reading], [online] 12 April. Available at: <<https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=6476>> [Accessed 18 April 2023].

Volynska oblasna biblioteka dlia ditei [Volyn Regional Library for Children], n.d. [online] Available at: <<http://www.biblioteka.volyn.ua>> [Accessed 18 February 2023].

Volynska oblasna biblioteka dlia ditei. Ofitsiina storinka [Volyn regional library for children. Official page], n.d. Facebook. [online] Available at: <<https://www.facebook.com/profile.php?id=100064997612242>> [Accessed 18 April 2023].

UDC 004:[028:027.625(477)]

Oleksandr Demianiuk,

Doctor of Sciences in History,

Professor, Deputy Director for Scientific and Pedagogical Activities,

Volyn Institute of Postgraduate Pedagogical Education,

Lutsk, Ukraine

eadem51@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-0034-5768>

Nadiia Konon,

Senior Lecturer,

Lutsk University Institute of Human Development "Ukraine",

Lutsk, Ukraine

nadiakonon55@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-4608-138>

ELECTRONIC RESOURCES AS A TECHNOLOGICAL INFRASTRUCTURE FOR READING IN LIBRARIES

The purpose of the article is to improve and modernize the electronic resources introduced into the work of children's library institutions in Ukraine in order to accelerate the process of document delivery to users and provide quality service.

The research methods are based on applying the analytical and synthetic approach as a general scientific principle of implementing technological library processes through electronic resources to attract schoolchildren to libraries.

The scientific novelty of the article lies in the further study and disclosure of creative forms of activities using information technology in libraries for children that activate reading. New library concepts such as "service fair", "e-governance", and "corporate project" are revealed.

The children's library becomes an active participant in the market start-up, which begins to build its work based on innovations and creative technologies. The effectiveness of the work is assessed by real cases that are carried out using the design methodology. The results of research on children's libraries in Ukraine show that today's young information consumer is a qualitatively new type of user, the "web generation", the "Internet generation". For the library to attract these students, it is necessary to change the forms of activity, improve professional skills, and actively introduce new services based on the study and implementation of modern information technologies. Library staff often reformat some of their socio-cultural events to the virtual space.

As for the Volyn children's libraries, they remain centres of communication, learning, reading, and the development of creative and intellectual abilities. Combining traditional and creative forms and methods of work, librarians work to encourage students to read, to make them interested in books (through mass events), and to stimulate the use of information resources available in the library. Libraries aim to enhance the social role, provide free access to information, enrich the spiritual culture of users and deepen their knowledge of the historical past of the Ukrainian people; promote national and patriotic education of users, form a reading culture, create a safe, comfortable environment and provide positive conditions for the creative abilities' development.

Conclusions. The research has examined and analyzed the range of new library services in children's libraries of Ukraine, particularly Volyn, based on the use of Internet resources of modern information technologies.

In library activities today, the most important thing is to inform schoolchildren about the role of the modern library in society, the new opportunities provided by modernized creative service departments; encouraging participation in project activities, and promoting them among students and parents.

In the current operating environment, libraries are obliged to adapt more actively to providing services to children with special needs: disabled, socially vulnerable, temporarily displaced and internally displaced children; to provide users with free, barrier-free and unhindered opportunities to receive virtual information from any department in accessible forms.

Keywords: electronic resources; computer technologies; digital content; creative activities; corporate project; e-governance; virtual bibliographic reference; electronic media.

24.04.2023